

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 6P/106/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521202097
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2022:2521202097.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matky: D. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. V. XXX/X, S., právne zastúpená: JUDr. Ľudovít Surma, advokát, so sídlom Pavlice 183, a otca: F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX/XX, Z., právne zastúpený: JUDr. Silvia Gašparíková, advokátka, so sídlom Športová 2298/58, Sereď, o návrhu otca na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zmenu priezviska **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.11.2021 domáhal, aby súd udelil otcovi súhlas namiesto matky na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého H. z pôvodného priezviska W. na nové priezvisko C.. Návrh odôvodnil tým, že matka a otec maloletého nie sú manželmi, pričom nimi nikdy neboli. Navrhovateľ mal s matkou maloletého dvojročný partnerský vzťah, keď mu oznámila, že s ním čaká dieťa. Navrhovateľ bol z danej situácie zaskočený, no na príchod potomka sa tešil. Pár mesiacov pred pôrodom prišlo medzi partnermi k nezhodám, o príčine ktorých sa navrhovateľ spočiatku domnieval, že ide len o hormonálne zmeny matky spôsobené tehotenstvom a blížiacim sa termínom pôrodu. Po narodení maloletého sa však situácia nezmenila, pričom vzťah partnerov bol už tak narušený, že prišlo k jeho definitívnemu ukončeniu. Matka v rodnom liste maloletého neuviedla navrhovateľa ako otca, a to z toho dôvodu, že navrhovateľ trval na tom, aby malo maloleté dieťa jeho priezvisko, s čím matka nesúhlasila. Rodičia maloletého majú do dnešného dňa naštrbené vzťahy, pričom matka navrhovateľa od počiatku obmedzuje v styku s maloletým, snaží sa ho ako otca vytesniť zo života maloletého, a to napriek tomu, že navrhovateľ javí o maloletého záujem a taktiež sa finančne spolupodieľa na jeho výžive. Otec podal na Okresnom súde Piešťany návrh na určenie otcovstva k maloletému a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností dňa 03.04.2020. Dňa 09.09.2021 sa v predmetnej veci uskutočnilo pojednávanie, kde matka uznala otcovstvo navrhovateľa voči maloletému, navrhovateľ s matkou tak učinili pred súdom súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva, avšak sa nevedeli dohodnúť na určení priezviska maloletého. Z uvedeného bolo do rodného listu v mesiaci október 2021 zapísaný navrhovateľ ako otec maloletého s tým, že priezvisko po matke v rámci toho istého zápisu zmenené nebolo. Navrhovateľ uviedol, že si od počiatku plní voči maloletému svoju vyživovaciu povinnosť, matke zabezpečoval pre maloletého materiálne potreby, podľa jej požiadaviek, maloletému nakúpil výbavu aj vianočné darčeky, k rukám matky zasielal výživné 100 eur mesačne, tak ako mu súd určil. Napriek uvedenému mu matka odmieta s maloletým umožniť realizáciu styku, a to už aj po dohovore zo strany súdu. Matka úmyselne napadla rozsudok sp. zn. 4Pc/5/2020 zo dňa 09.09.2021 v časti úpravy styku, ktorý bol navrhovateľovi umožnený v rozsahu 3 hodiny každý druhý víkend bez jej

prítomnosti a navrhovateľ má za to, že jediným cieľom matky je zabrániť tomu, aby spoločne nadviazali pevnejší vzťah. Otec nemôže dosiahnuť zmenu priezviska maloletého dohodou s matkou, nakoľko na podanie žiadosti na zmenu priezviska je potrebné podať spoločnú žiadosť rodičov, resp. pripojiť k žiadosti súhlas druhého rodiča so zmenou priezviska s overeným podpisom. Uvedené nie je možné zabezpečiť vzhľadom na to, že matka maloletého odmieta tak urobiť. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú na jeho priezvisku, podľa § 40 zákona o rodine v takom prípade o priezvisku dieťaťa rozhoduje súd. Navrhovateľ poukázal na § 111 písm. a) Civilného mimosporového poriadku a § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku. Navrhovateľ uviedol, že priezvisko maloletého vo všeobecnosti vytvára nerozbitné spojenie medzi dieťaťom a jeho ostatnou rodinou, pričom má za to, že spoločné priezvisko s maloletým by značným spôsobom prispelo k tomu, aby ho maloletý napriek snahám matka v budúcnosti vnímal ako otca, s ktorým má okrem iného spojenie aj prostredníctvom spoločného priezviska, je si vedomý toho, že ak mu matka cielene bráni v realizácii styku s maloletým, má právo súdnou cestou žiadať zmenu v úprave osobnej starostlivosti o maloletého. Navrhovateľ uviedol, že vzhľadom na vek maloletého ako aj na pracovné povinnosti otca, zatiaľ k takémuto riešeniu nepristúpil, avšak považoval by za určité zadosťučinenie, ak by bol maloletý nositeľom jeho priezviska tak, aby maloletý iným spôsobom vnímal príslušnosť k navrhovateľovi ako otcovi, napriek tomu, že matka sa rozhodla budovanie ich vzťahu od začiatku bojkotovať. Otec má za to, že udelenie súhlasu so zmenou priezviska je v súlade so záujmom maloletého a priezviskom po otcovi by sa u maloletého prejavila súdržnosť k nemu a jeho rodine, s ohľadom na to, že u matky existuje silný predpoklad, že sa bude v budúcnosti i naďalej snažiť obmedzovať ďalší rozvoj ich vzájomného vzťahu. Zmenou priezviska maloletého matka nestráca svoje rodičovské práva, ani nie je ohrozené jej postavenie v očiach maloletého, uvedená zmena by však u maloletého podporila súdržnosť a príslušnosť k otcovi a jeho rodine, čo by bolo len na prospech samotného maloletého. Otec je presvedčený, že je taktiež v záujme ďalšej výchovy maloletého, aby sa uňho udržiaval a prehlboval pocit spolunáležitosti s otcom aj prostredníctvom spoločného priezviska tak, aby bolo maloletému zrejmé, že má otca, ktorý sa oňho zaujíma, dal mu svoje priezvisko, ako aj miesto a lásku v jeho rodine. Podľa navrhovateľa je zrejmé, že rodičia maloletého od jeho narodenia spoločne nežijú, otec sa od začiatku snaží o kontakt s maloletým, riadne a včas si plní svoju vyživovaciu povinnosť voči nemu, maloletý otca spoznáva, teší sa mu, no matka sa snaží ich styk eliminovať rôznymi výhovorkami, tak aby maloletý trávil s otcom či jeho ďalšou rodinou čo najmenej času. Navrhovateľ má za to, že práve spoločné priezvisko s otcom by aj do budúcnosti zaistilo to, že maloletý sa bude zaujímať o to, kde je jeho otec a nezanevrie naňho, nakoľko bude od malička nosiť jeho priezvisko, čo bude medzi nimi istým spôsobom vytvárať rodinné puto. K návrhu pripojil rodný list maloletého a kópiu textových správ medzi otcom a matkou maloletého.

2. Podaním zo dňa 17.02.2022, doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.02.2022 sa matka vyjadrila k návrhu otca. Vo vyjadrení uviedla, že otec podanie svojho návrhu odôvodňuje vo veľkej miere tým, že mu matka bráni v realizácii styku s dieťaťom, pričom má za to, že ak by bol maloletý nositeľom aspoň jeho priezviska, istým spôsobom by vnímal príslušnosť k otcovi, ktorý sa o neho zaujíma. Podľa otca existuje silný predpoklad, že matka bude v budúcnosti obmedzovať ďalší rozvoj ich vzájomného vzťahu, nakoľko ako uvádza, matka ich vzťah bojkotuje od začiatku. Podľa vyjadrenia otca, matka ho v rodnom liste maloletého neuviedla ako otca z dôvodu, že otec trval na tom, aby malo maloleté dieťa priezvisko po ňom, s čím matka nemala súhlasiť. Otec poukazuje ďalej na to, že sa od počiatku snažil o kontakt s maloletým, riadne a včas si plní svoju vyživovaciu povinnosť od počiatku, pričom mal materiálne potreby pre maloletého zabezpečovať podľa požiadaviek matky, nakúpiť výbavu a vianočné darčeky. Uviedla, že s návrhom otca v celom rozsahu nesúhlasí a má za to, že na povolenie zmeny priezviska maloletého dieťaťa nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezvisku: „Zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.“ Priezvisko dieťaťa vyjadruje jeho spolupatričnosť k rodine. Z aplikačnej praxe je zjavné, že súdy pristupujú k udeleniu súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa len výnimočne, a to vtedy, ak na to existujú dôležité dôvody, napr. že rodič, ktorého priezvisko dieťa nosí si neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem, stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme dieťaťa ďalej prehlbovať spolupatričnosť s týmto rodičom. Dôvodom vyhovievania návrhu na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa tak môžu byť len závažnejšie dôvody, ktoré sú súčasne v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Otcom popisovanú nemožnosť stretávania sa s jeho maloletým dieťaťom nepovažuje za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa ust. § 6 ods. 1 Zákona o zmene mena a priezviska. V tejto súvislosti poukázala aj na rozsiahlu judikatúru, napr. R 11/1973. Priezvisko dieťaťa je súčasťou jeho identity, a to už od narodenia a je dôvodné, aby sa akékoľvek konanie (správne) o zmenu priezviska viedlo

iba výnimočne, z dôležitých dôvodov a v súlade so záujmom dieťaťa. Maloleté dieťa má v súčasnosti vytvorený ideálny pozitívny vzťah k prostrediu, v ktorom žije (domov). Od narodenia žije v spoločnej domácnosti s matkou, so svojou nevlastnou sestrou Z. W., nar. XX.XX.XXXX ako aj so svojou starou mamou F. W., nar. XX.XX.XXXX. Maloleté deti väčšinou negatívne chápu rozdielne priezvisko rodiča, ktorému je dieťa zverené do starostlivosti, o to viac ak túto domácnosť tvoria ďalšie osoby s totožným priezviskom rodiča ako je tomu aj v tomto prípade. Ak by maloleté dieťa malo iné priezvisko, mohlo by to výrazne narúšať jeho pocit spolupatričnosti k rodine, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a mohlo by to byť pre neho mätúcim. V záujme maloletého dieťaťa je, aby sa nemenilo jeho priezvisko a aby malo priezvisko matky, nakoľko táto sa ako rodič dennodenne s maloletým dieťaťom kontaktuje, zabezpečuje záležitosti dieťaťa aj navonok, a to aj za prítomnosti dieťaťa. Je teda pre dieťa pochopiteľnejšie, ak sa rodič v ktorého starostlivosti je dieťa, predstavuje tým istým priezviskom aké má dieťa. Nie je potrebné vytvárať stav, aby dieťa vysvetľovalo svojmu okoliu (neskôr kamarátom, spolužiakom, atď.) dôvody rozdielnych priezvisk rodiča, s ktorým žije ako aj svojho súrodenca a jeho samotného. Podľa otca, matka zmenou priezviska maloletého nestráca svoje rodičovské práva, ani nie je ohrozené jej postavenie v očiach maloletého. Rovnako je však možné uviesť, že fakt, že maloleté dieťa nesie priezvisko matky, ktorej je zverené do osobnej starostlivosti, nijako negatívne nezasahuje do vzťahu otca a maloletého. Úprimný a dôverný vzťah si rodič s dieťaťom nezabezpečí tým, že dieťa bude niesť jeho priezvisko. Má za to, že ponechanie pôvodného priezviska maloletému dieťaťu je v jeho záujme a na prospech jeho zdravému vývoju v rodine, čím sa prejavuje súdržnosť a príslušnosť k matke i nevlastnej sestre, ako aj starej matke, i keď si to maloleté dieťa v súčasnosti ešte neuvedomuje s ohľadom na jeho vek. Vzhľadom k tomu, že návrh otca bol na súd podaný 16.11.2021, považuje za potrebné uviesť, že otec sa v súčasnosti s maloletým dieťaťom stretáva od 17.12.2021 pravidelne každú sobotu a má tak možnosť si so synom budovať vzťah, tzn. odpadol hlavný dôvod, pre ktorý zjavne otec podával tento návrh. Matka nikdy nemala a ani nemá záujem na tom, aby otca vytesnila zo života ich maloletého dieťaťa. Dňa 10.12.2021 bolo matke maloletého doručené Uznesenie Okresného súdu Piešťany sp. zn. 4Pc/5/2020 z 06.12.2021 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd určil otcovi styk s maloletým dieťaťom každú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 hod do 12.00 hod bez prítomnosti matky. V tento deň otec síce neprišiel v čase určenom súdom, ale za prítomnosti príslušníkov PZ sa dožadoval stretnutia s maloletým dieťaťom v inom čase, no od nasledujúceho víkendu sa s maloletým dieťaťom stretáva pravidelne v rozsahu aký mu bol určený súdom. Matka predmetné rozhodnutie rešpektuje a nepodala voči nemu opravný prostriedok. V minulosti k stretávaniu otca s maloletým dieťaťom nedochádzalo z dôvodu, že by matka otcovi v styku bránila, ale otec o maloleté dieťa nejavil taký záujem ako je popisované v návrhu. Medzi matkou a otcom bola od rozpadu ich vzťahu sťažovaná komunikácia z dôvodu nevhodného až agresívneho správania otca k matke, preto boli stretnutia otca s maloletým dieťaťom nepravidelné. V októbri 2021, keď mal otec záujem sa stretnúť s maloletým dieťaťom, tento bol chorý, čo je evidované aj v lekárskech záznamoch maloletého dieťaťa. Následne sa otec prestal ozývať a podal na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ktorého sa v súčasnosti styk realizuje. Matka nemala nikdy v záujme brániť otcovi v stretávaní s maloletým dieťaťom a ani to nemá v záujme do budúcnosti. Za vhodné však považovala, aby sa stretávania realizovali najskôr za jej prítomnosti, a to s ohľadom na vek maloletého a keďže otca až tak nepoznal a zároveň mal v tom čase závažnejšie zdravotné ťažkosti, pre ktoré podstupoval množstvo vyšetrení. Fakt, že otec sa nikdy o zdravotný stav maloletého dieťaťa nezaujímal, v matke ešte viac prehľbovalo obavy z jej neprítomnosti pri maloleťom. Pre matku je však dôležité, aby mal otec s maloletým dieťaťom vytvorený harmonický vzťah a aby otec aj napriek rozpadu ich partnerského vzťahu, mal v živote maloletého dieťaťa svoje dôležité miesto. V závere matka považuje za potrebné súdu ozrejmiť dôvod, prečo v rodnom liste maloletého dieťaťa nebol otec uvedený od počiatku. Napriek výzve matky, aby sa otec dostavil na matriku pre účely potvrdenia určenia otcovstva k ešte nenarodenému dieťaťu, otec uviedol, že nemá čas. Po narodení maloletého dieťaťa sa matka s otcom dohodli na tom, že pôjdu spoločne na matriku, aby otcovstvo navrhovateľa bolo v rodnom liste zapísané. Súčasne matka upovedomila otca, že chce, aby maloletému dieťaťu zostalo priezvisko W.. Otec sa v textovej správe jasne vyjadril, že „je to jej vec a on sa nad tým nepozastavuje“. Po tom čo pracovníčka matriky vydala rodičom rodný list maloletého dieťaťa k potvrdeniu, kde bol ako otec zapísaný navrhovateľ a maloleté dieťa malo ponechané priezvisko po matke, otec s uvedeným nesúhlasil a určenie otcovstva sa pre vzniknutý konflikt nevyriešilo. Matka maloletého dieťaťa má za to, že v danej veci nevyplývali žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záujem maloletého dieťaťa na zmene jeho aktuálneho priezviska, a preto z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby súd návrh otca zamietol v celom rozsahu a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. K vyjadreniu pripojila kópiu rodného listu Z. W., kópiu občianskeho preukazu F. W. a kópiu textovej správy medzi matkou a otcom maloletej.

3. Podaním zo dňa 27.02.2022, doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.02.2022 sa navrhovateľ vyjadril k vyjadreniu matky. Vo vyjadrení uviedol, že matka mu styk s maloletým začala umožňovať, a to na pravidelnej báze, každú sobotu v čase od 9.00 hod do 12.00 hod, bez jej prítomnosti. Maloletý je v prítomnosti otca šťastný, pričom je viditeľné, že ich vzťah sa začal prehĺbovať a o tento zatiaľ minimálny styk otec s matkou viedol spor takmer 2 roky. Otec sa o maloletého zaujíma, pravidelne si plní svoju vyživovaciu povinnosť a je ochotný každý víkend cestovať zo Z. W. S. kvôli 3 hodinám styku, ktoré matka odmieta navýšiť, aj keď je očividne zrejmé, že otec sa o maloletého vie plnohodnotne postarať, otec má v úmysle časom požiadať o styk s maloletým počas celých víkendov s prespaním a následne aj o striedavú starostlivosť. Pokiaľ ide o argumentáciu matky, ktorou poukazuje na rovnaké priezvisko osôb žijúcich s maloletým v spoločnej domácnosti, má za to, že maloletý bude značné časové obdobie tráviť taktiež v domácnosti otca a taktiež by mohol argumentovať tým, že z toho dôvodu by bolo vhodné, aby mal s nimi spoločné priezvisko. Dnes nie je vôbec ojedinelé, že aj spoločne žijúci rodičia maloletých detí nie sú manželmi, a dieťa vo väčšine prípadov nenesie priezvisko matky, ale otca. Kým pred niekoľkými rokmi to bolo zriedkavé, dnes už bežne nie je matka dieťaťa vnímaná len cez jeho priezvisko. Spoločnosť si na uvedené zvyká, a stav v rodine automaticky neposudzuje podľa zhody priezviska dieťaťa s priezviskom matky. Takáto argumentácia je podľa otca už prekonaná posunom v dobe, ktorý je citelný. Predložená sms ohľadom nezájmu otca o priezvisko dieťaťa je vytrhnutá z kontextu, otec od počiatku trval na tom, aby mal maloletý priezvisko po ňom, práve z toho dôvodu prišlo k zápisu jeho otcovstva na matrike po narodení maloletého. Keď išiel otec s matkou na matriku mal za to, že situáciu ohľadom priezviska majú rodičia definitívne vyjasnenú, potom ako pracovníčka spracovala potrebné doklady a otec zistil, že matka uviedla mimo dohody maloletému svoje priezvisko, otec odmietol otcovstvo na matrike uznať, v prípade ak by otec vedel, že dieťa bude mať priezvisko po matke, na matriku by v danom prípade ani nešiel. Následne mu matka začala brániť v styku s maloletým, a tak bol otec nútený riešiť svoje otcovstvo a styk s maloletým súdnou cestou. Snaha matky odpojiť maloletého od otca bránením v styku je nepochybná, matka otcovi na otázky styku od počiatku vôbec nereagovala alebo odpísala negatívne. Nesúhlasila ani s rozhodnutím súdu, ktorý otcovi zatiaľ priznal minimálny styk v rozsahu 3 hodiny týždenne, podala vo veci odvolanie, ktoré odôvodnila zdravotnými problémami maloletého, ktoré počas celého prvostupňového konania nespomenula. V danej veci predložila matka odvolaciemu účelovo vystavené lekárske potvrdenie zo dňa 28.09.2021, ktorým lekárka potvrdila len matkou tvrdené skutočnosti, bez existencie akéhokoľvek predchádzajúceho záznamu o zdravotnom probléme maloletého. Pár dní po tom ako konajúci súd vyhovel návrhu otca na vydanie neodkladného opatrenia v danej veci, ktorým mu bol priznaný styk s maloletým každú sobotu v čase od 09.00 do 12.00 hod. bez prítomnosti matky, matka dieťaťa opäť odmietala otcovi vydať, čo mu pred termínom styku avizovala sms správou. Z toho dôvodu si otec po dieťa prišiel následne za prítomnosti policajnej hliadky, ktorá matku oboznámil s jej povinnosťami. Od toho času styk s maloletým otec realizuje, avšak má za to, že po ukončení tohto konania bude nútený opäť čeliť odporu matky, ktorá je odhodlaná mať syna len pre seba, nie je ochotná spraviť žiadny ústupok alebo poskytnúť otcovi a starej matke z jeho strany čas naviac, a to ani keď vidí, že o maloletého je riadne postarané. Dokonca ani na Vianoce a narodeniny mu neumožnila, aby sa s otcom a starou mamou dlhšie hral s darčekom, ktoré od nich dostal. Návrh na zmenu priezviska s poukazom na bránenie v styku, ktorý otec považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa otec podal na súd dňa 16.11.2021, matka umožňuje otcovi styk s maloletým od 17.12.2021, čomu sa otec teší, no vníma to ako účelový krok zo strany matky, smerujúci k odpadnutiu hlavného dôvodu, pre ktorý otec samotný návrh podal. Z predloženého rodného listu Z., sestry maloletého, je zrejmé, že jej otec v ňom uvedený nie je, podľa jeho vedomostí sa s maloletou ani nestýka a je tak držaný v anonymite pred ňou samotnou, ako aj širším okolím. Otec nemá záujem zostať v rovnakej anonymite voči svojmu synovi, z toho dôvodu sa styku s ním dožadoval súdnou cestou, rovnako ako sa súdnou cestou dožaduje aj toho, aby mal maloletý jeho priezvisko. Otec sa voči nemu nikdy nesprával tak, že by sa mal zaňho maloletý hanbiť pre okolím, ktoré by mohlo teoreticky v budúcnosti riešiť to, že nemá rovnaké priezvisko so svojou matkou. Otec má za to, že v prípade, ak by mal maloletý priezvisko po ňom, bude medzi nimi vytvorené puto, na ktoré matka nebude mať dosah, nakoľko u nej existuje silný predpoklad, že sa bude v budúcnosti aj naďalej snažiť obmedzovať ďalší rozvoj vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletým. Otec je presvedčený, že je taktiež v záujme ďalšej výchovy maloletého, aby sa uňho zdržiaval a prehľboval pocit spolunáležitosti s otcom, s ktorým dnes trávi podstatne menej času ako s matkou, a to aj prostredníctvom spoločného priezviska tak, aby bolo maloletému zrejmé, že má otca, ktorý sa oňho zaujíma, dal mu svoje priezvisko, ako aj miesto a lásku v jeho rodine.

4. Podaním zo dňa 04.03.2022, doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.03.2022 sa matka vyjadrila k vyjadreniu otca. Vo vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca a má za to, že nie je daný dôvod, na základe ktorého by mal súd vyhovieť návrhu otca a nahradiť jej súhlas na zmenu priezviska maloletého. Otec doposiaľ nepreukázal existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa a ani iných závažných dôvodov pre zmenu priezviska maloletého, ktoré by súčasne boli v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Otec svoju argumentáciu naďalej opiera o obavu, že mu matka bude v styku s maloletým brániť, pričom on chce mať s maloletým vytvorené silné puto a prehlbovať ich vzájomný vzťah, k čomu má výrazne prispieť, ak maloletý bude niesť jeho priezvisko. Z rozhodovacej praxe súdov však vyplýva, že otcom uvádzané dôvody nemožno subsumovať pod ust. § 6 ods. 1 Zákona o zmene mena a priezviska. Z Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/83/2013 zo dňa 16.01.2014 je zjavné, že zmena priezviska znamená značný zásah nielen do práv rodičov, ale aj do práv detí. Súd môže dať jednému z rodičov zvolenie k podaniu žiadosti o zmenu priezviska neploletého dieťaťa len vtedy, ak sú pre takéto opatrenia vážne dôvody. Za vážne dôvody podľa rozhodovacej praxe súdov treba považovať, ak si rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, neplní vyživovaciu povinnosť, nejaví o dieťa záujem, stratil k dieťaťu citový vzťah alebo je tu iný závažný dôvod a nie je v záujme dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. V tomto konaní takéto dôvody neprichádzajú do úvahy, keďže matka, po ktorej maloletý nosí priezvisko a ktorá s jeho zmenou nesúhlasí, má dieťa vo svojej osobnej starostlivosti a riadne si od narodenia maloletého plní všetky svoje rodičovské povinnosti. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/50/2014 zo dňa 13.10.2014 sa súd vyslovil, že dieťa by malo mať priezvisko toho rodiča, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Keďže ich rozdielne priezviská môžu dieťaťu zbytočne sťažiť fungovanie v spoločnosti (neskôr kamaráti, spolužiaci, atď.) s ohľadom na fakt, že matka je tá, ktorá zabezpečuje každodenné potreby dieťaťa a rovnaké priezvisko má aj sestra maloletého a stará mama maloletého, a zdieľajú tak pocit spolupatričnosti k tejto rodine, keď všetci žijú v spoločnej domácnosti. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 20CoP/17/2014 zo dňa 25.09.2014 poukazuje na to, že otcovstvo sa nepreukazuje priezviskom, ale tým ako sa otec k dieťaťu správa a aký si k nemu vytvorí vzťah. Ak takýto vzťah prakticky neexistuje, nenahradí ho ani to, ak sa dieťa volá rovnako ako osoba, ktorá je zapísaná v jeho rodnom liste v kolónke „otec“ a naopak. Určujúcim kritériom pri rozhodovaní súdu, musí byť tak, ako v každom konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, záujem maloletého dieťaťa. Zmena priezviska by nemala byť na mieste tam, kde je odôvodnená obava, že by mohla táto zmena viesť k uvoľneniu rodinných vzťahov, keďže štát má urobiť všetko preto, aby sa rodinné vzťahy udržiavali. Podľa rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/40/2014 zo dňa 02.07.2014 súd musí skúmať, či udelenie súhlasu rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska bude prospievať zdraviu maloletého a zdravému vývoju v prostredí a či druhý rodič, ktorý so zmenou nesúhlasí, si voči dieťaťu plní svoje rodičovské povinnosti. Matka má za to, že v danej veci nie je v záujme maloletého, aby došlo k zmene jeho terajšieho priezviska. Matka zdôraznila, že nemá záujem brániť otcovi v styku s maloletým a je aj v jej záujme, aby si maloletý vytvoril dobrý vzťah s otcom. O uvedenom svedčí aj fakt, že ich stretávanie prebieha od 18.12.2021 bezproblémovo. Matka sa predtým snažila len o to, aby stretávania boli spočiatku realizované za jej prítomnosti, pokiaľ si maloletý na otcovu prítomnosť zvykne (matka mala obavu ako bude maloletý reagovať na otca, ktorého takmer nepoznal, či sa maloletý nebude báť, že nie je matka nablízku a ako bude otec zvládať prípadné situácie súvisiace so zdravotným stavom maloletého, o ktoré sa ani nezaujímal). Predtým ako bolo matke doručené rozhodnutie o vydaní neodkladného opatrenia, otec ju kontaktoval, že si pre syna príde v sobotu o 9.00 hod. Matka však otcovi vysvetlila, že je nutné, aby rozhodnutie bolo doručené aj jej. Matka v sobotu dňa 11.12.2021 maloletého na styk s otcom riadne pripravila a čakala s maloletým na otca cca do 9.30 hod pred jej domom. Keďže otec neprichádzal, napísala mu sms, že s maloletým odchádza domov. Na čo otec reagoval správou „na čo čakáš?“. Otec prišiel za matkou do neďalekej Reštaurácie v ten istý deň za účasti polície v čase okolo 14.30 hod. Po tom čo sa príslušníci PZ oboznámili so situáciou, poučili otca o jeho právach a odišli, keďže súd určil styk v inom čase, než v ktorom sa otec dožadoval jeho realizácie. Je vhodné uviesť, že nemala v predchádzajúcich súdnych konaniach právne zastúpenie. Po tom čo matke bolo doručené rozhodnutie o neodkladnom opatrení súdu, bola z poučená o tom, aké práva a povinnosti z tohto rozhodnutia plynú. Umožnenie styku otca s maloletým nie je teda žiadnym účelovým krokom zo strany matky, ale je rešpektovaním vykonateľného súdneho rozhodnutia. Na podporu tvrdenia, že matka nemá v úmysle otcovi v styku s maloletým brániť ani v budúcnosti matka preukazuje tým, že vezme späť svoje odvolanie voči rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 4Pc/5/2020 zo dňa 09.09.2021, ktorým súd mimo iné určil otcovi styk s maloletým v rozsahu v akom sa v súčasnosti aj realizuje. Tvrdenie otca, že mu matka styk s maloletým od soboty 18.12.2021 umožňuje len preto, aby odpadol hlavný dôvod, pre ktorý otec podal návrh v tomto konaní, je absurdná. Návrh v predmetnej veci bol matke doručený až dňa 07.02.2022, logicky tak o ňom a jeho obsahu nemohla mať

vedomosť dva mesiace vopred. Matku pri prvých stretnutiach otca s maloletým upokojilo, že otec prišiel aj s jeho matkou, ktorá sa o maloletého vedela postarať. Keď matka nadobudla väčší pocit istoty, že maloletý stretnutia s otcom za jej odlúčenia zvládne relatívne dobre, oslovila otca s návrhom, aby sa styk realizoval každú druhú sobotu a trval dlhší čas tak, aby sa maloletý u otca aj naobedoval a otec ho uložil na obedný spánok. Podľa matky práve aj týmto by sa vzťah otca s maloletým mohol rozvíjať, keďže otec by na seba preberal aj povinnosti týkajúce sa bežných potrieb maloletého. Matka k tomuto dospela predovšetkým z dôvodu, že denný režim maloletého v bežný deň predstavuje obed v čase okolo 11.00 hod a obedný spánok najneskôr o 12.00 hod. Keď však otec maloletého matke odovzdá v čase o 12.00 hod, maloletý je už unavený a mrzutý, čo spôsobuje značné problémy pri jedle a následnom zaspávaní. Každú sobotu má maloletý rozhádzaný denný režim a ak sa obedný spánok aj podarí, maloletý zväčša zaspí až okolo 14.30 hod, teda v čase, kedy zvyčajne už vstáva. Pochopiteľne je potom maloletý až do večera uplakáný a večer nedokáže zaspáť. Z uvedeného dôvodu matka nesúhlasila s tým, aby sa maloletý na Vianoce a na narodeniny zostal hrať u otca dlhšie s hračkami, ktoré mu v ten deň daroval. Spomínaná komunikácia o zmene rozsahu styku prebiehala prostredníctvom právnych zástupcov. K dohode rodičov však nedošlo. Ku skutočnosti, že otec poukazuje na to, že otec sestry maloletého nie je uvedený v jej rodnom liste uvádza, že k rozpadu ich vzťahu došlo po tom, čo sa matka dozvedela, že je tehotná. Nikdy o dieťa neprejavil záujem, preto nie je dôvod, aby otec na uvedené v tomto konaní poukazoval alebo aby sa tieto dva prípady porovnávali. Z vyššie uvedených dôvodov navrhuje, aby súd návrhu otca nevyhovel a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania. K vyjadreniu pripojila kópiu textovej komunikácie otca a matky maloletého.

5. Podaním zo dňa 07.03.2022, doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.03.2022 kolízny opatrovník oznámil súdu, že dňa 07.03.2022 telefonicky kontaktoval rodičov maloletého H. v súvislosti so zmenou priezviska maloletého. Matka uviedla, že s otcom sa na zmene priezviska nedohodli, ich rodičovská komunikácia je problematická resp. že otec nie je ochotný s ňou komunikovať. Matka ako dôvod nesúhlasu vo veci zmeny priezviska uvádza, že nechce, aby sa každé jej dieťa volalo inak, nakoľko obe maloleté deti žijú s ňou a zbytočne by to komplikovalo situáciu. Matka považuje spoločné priezvisko s maloletými deťmi za dôležitý znak súdržnosti. Otec uviedol, že bude žiadať zmenu priezviska maloletého H. W. D. „, keďže je to jeho syn. Z vyjadrení otca vyplynulo, že sa o maloletého H. zaujíma. Rodičovská komunikácia je problematická resp. takmer žiadna, matka otca o maloletom neinformuje. Obaja rodičia uviedli, že otec si plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému H. vo výške 120 eur mesačne a so synom sa pravidelne stretáva podľa nariadeného neodkladného opatrenia.

6. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní a z návrhu na začatie konania, z rodného listu H. W., z kópie textovej komunikácie otca a matky maloletého, z lustrácií účastníkov konania v Registri obyvateľov SR a v Sociálnej poisťovni, z vyjadrenia matky zo dňa 17.02.2022, z rodného listu Z. W., z kópie občianskeho preukazu F. W., z vyjadrenia otca zo dňa 27.02.2022, z vyjadrenia matky zo dňa 04.03.2022, z výsluchu navrhovateľa a matky zistil tento skutkový stav veci.

7. Z rodného listu mal. H. vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX sa matke D. W., nar. XX.XX.XXXX, narodil syn H. W., ako otec dieťaťa je v rodnom liste uvedený F. C., nar. XX.XX.XXXX.

8. Z rodného listu mal. Z. W. vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX sa matke D. W., nar. XX.XX.XXXX, narodila dcéra Z. W., otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený.

9. Z občianskeho preukazu F.H. W., nar. XX.XX.XXXX ako aj z lustrácie v registri obyvateľov SR vyplýva, že F. W. je starou matkou maloletého a býva s ním v jednej domácnosti.

10. Z výpovede navrhovateľa bolo zistené, že predtým ešte než sa maloletý narodil, matka uviedla, že dá maloletému priezvisko po sebe, s čím on nesúhlasil, vo februári išla do pôrodnice, nevedel o tom. Poslala mu fotku, že sa malý narodil. Prvé sa pýtal, aké meno dala malému, pričom povedala, že po sebe, s čím nesúhlasil. Dali sa dokopy, išli spolu nakúpiť veci pre maloletého, išli na matriku, pracovníčka sa spýtala, či bude mať meno po otcovi, matka povedala, že nie. Na matrike sa dozvedel, že dieťa malo zapísané v rodnom liste priezvisko W., čo ho rozčúliło.

11. Podľa názoru matky navrhovateľ preferuje svoj vlastný záujem a nepozera na to, že maloletý žije v domácnosti, kde majú všetci rovnaké priezvisko. Matka otca predtým ako porodila volala na matriku, aby išiel potvrdiť otcovstvo, kde jej odpovedal, že nemá čas a z tohto dôvodu to už neriešili, nakoľko už vtedy

boli rozídení. Poslala fotodokumentáciu a povedala, že priezvisko mu zostáva, na čo sa otec rozčúlil. Išli na matriku, pracovníčka sa pýtala, či zostáva priezvisko rovnaké, obaja povedali, že áno. Potom vyšli von, p. pracovníčka povedala, aby počkali a keď išli naspäť, otec sa začal pýtať, prečo nemôže mať syn po ňom priezvisko. Matrika musela rodný list, kde bol zapísaný ako otec zrušiť, nakoľko sa rozhodol v priebehu 10 minút, že s tým nesúhlasí a museli vystaviť nový rodný list, kde už nebol uvedený ako otec, pretože s tým nesúhlasil.

12. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

13. Podľa § 35 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Podľa § 40 ods.1, 2, 3 zákona o rodine, deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4. (2) Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa odseku 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa. (3) Ak sa rodičia nedohodnú o mene alebo priezvisku maloletého dieťaťa alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd.

15. Podľa čl. 5 základných zásad zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mene a priezvisku“), štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, 2) prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

17. Podľa § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 8 zákona o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

19. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaným súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. V zmysle ustálenej súdnej praxe podstatnou vecou, súvisiacou s

výkonom rodičovských práv a povinností je aj zmena priezviska maloletého dieťaťa. Z tohto dôvodu, ak sa rodičia nedohodnú na zmene priezviska dieťaťa, prichádza do úvahy postup súdu podľa ustanovenia § 35 zákona o rodine a na návrh niektorého z rodičov súd rozhodne, či udelí súhlas za rodiča, ktorý s návrhom nesúhlasí, k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa.

21. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá patrí obom rodičom. Zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv detí. V prípade, že sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletých detí príslušnému správneému orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode pri výkone ich rodičovských práv a povinností. V zmysle zákonného ustanovenia súd dá súhlas k podaniu takejto žiadosti jednému z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody (dôvody hodné osobitného zreteľa). Za vážne dôvody podľa rozhodovacej praxe súdov treba považovať, ak si rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, neplní vyživovaciu povinnosť, nejaví o dieťa záujem, stratil k dieťaťu citový vzťah alebo je tu iný závažný dôvod a nie je v záujme dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom (pozri rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/83/2013 zo dňa 16.1.2014). Súd však uvádza, že v tomto konaní takéto dôvody neprichádzajú do úvahy, keďže matka, po ktorej maloletý nosí priezvisko a ktorá s jeho zmenou nesúhlasí, má dieťa vo svojej osobnej starostlivosti a riadne si od narodenia maloletého plní všetky svoje rodičovské povinnosti.

22. Súd mal za to, že otec maloletého v rámci konania neuviedol a nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, pre ktoré by bolo pre dvojročné dieťa nutné zmeniť jeho priezvisko. Bránenie styku maloletého s otcom matkou maloletého a utváranie zážitkov a spomienok z detstva súd za takéto dôvody v žiadnom prípade nepovažuje. Inštitút zmeny priezviska dieťaťa slúži na ochranu jeho záujmov a nemôže byť zneužitý rodičmi dieťaťa na dosiahnutie svojich záujmov. Súd uvádza, že záujem dieťaťa stojí nad všetky záujmy a aj nad záujmom rodiča a podľa názoru súdu je v záujme maloletého H., aby niesol priezvisko matky, v ktorej starostlivosti sa nachádza a ktorá zabezpečuje jeho každodenné potreby, pričom rovnaké priezvisko má aj nevlastná sestra a stará matka maloletého, s ktorými žije v jednej domácnosti. Súd zároveň uvádza, že u maloletého nejde ani o hanlivé priezvisko.

23. Keďže súd nezistil žiadne závažné dôvody pre udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa, návrh otca ako nedôvodný zamietol.

24. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.